

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МЕДИЦИНИ, ЕКОНОМІКИ ТА ІНЖЕНЕРІЇ
«МІЖНАРОДНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Рівень освіти	Другий (базовий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти
Професія	Молодша медична сестра з догляду за хворими
Код	5132
Кваліфікація	Молодша медична сестра з догляду за хворими

Київ, 2024

Зміст

I. Передмова	3
II. Пояснювальна записка	3
III. Загальні вимоги щодо реалізації освітньої програми.....	4
IV. Загальнопрофесійний блок та зміст загальнопрофесійних компетентностей.....	5
V. Перелік навчальних модулів та професійних компетентностей (ММС - Молодша медична сестра з догляду за хворими)	7
VI. Перелік ключових компетентностей	7
VII. Кваліфікація: молодша медична сестра з догляду за хворими.....	7

I. Передмова

Розроблено робочою групою Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж медицини, економіки та інженерії «МІЖНАРОДНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

II. Пояснювальна записка

Освітня програма підготовки кваліфікованих робітників з професії 5132 «Молодша медична сестра з догляду за хворими» розроблена відповідно до Державного освітнього стандарту професійної (професійно-технічної) освіти СП(ПТ)О 5132 Q86:00-2018, Конституції України, законів України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Про зайнятість населення», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності», постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» та інших нормативно-правових документів.

Освітня програма базується на компетентнісному підході, що передбачає формування і розвиток у здобувача освіти ключових, загальних та професійних компетентностей.

Освітня програма включає опис результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів (навчальних предметів) із загальнопрофесійної, професійнотеоретичної та професійно-практичної підготовки з професії 5132 «Молодша медична сестра з догляду за хворими».

Освітня програма має модульну структуру. Модуль — структурна одиниця освітньої програми, що містить цілісний набір компетенцій, необхідних для засвоєння здобувачами освіти протягом його вивчення.

Умови навчання забезпечують ефективне засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу та відповідають вимогам безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу. Програмою не обмежується використання викладачем різних видів апаратного та програмного забезпечення за умови відповідності його вимогам чинного законодавства, нормативних документів та цієї Освітньої програми.

Методика проведення кожного уроку теоретичного та виробничого навчання визначається відповідно викладачем або майстром виробничого навчання.

Обов'язковою передумовою успішного виконання вимог цієї освітньої програми є практична діяльність здобувачів освіти на кожному уроці.

III. Загальні вимоги щодо реалізації освітньої програми

Підготовка кваліфікованих робітників за професією Молодша медична сестра включає первинну професійну підготовку, перепідготовку та підвищення професійної кваліфікації. Підготовка за кожною професійною кваліфікацією ґрунтується на компетентнісному підході та структурується за модульним принципом. Навчальний модуль – логічно завершена складова СП(ПТ)О, що формується на основі кваліфікаційної характеристики (далі – КХ) та/або, за наявності, професійного стандарту (далі – ПС), потреб роботодавців галузі, сучасних технологій та новітніх матеріалів.

У ході підготовки на виробництві здобувачі освіти опрацьовують такі види робіт як вміння надати допомогу при травматичному пошкодженні, кровотечі, колапсі, отруєнні, утопленні, механічній асфіксії, анафілактичному шоці, опіках, відмороженні, алергічних станах; вчать готувати дезінфікуючі розчини відповідно до методичних рекомендацій їх застосування, обробляти інструментарій перед стерилізацією, оволодівають методами асептики та антисептики. Вчать доглядати за шкірою хворих, обробляти пролежні, годувати та транспортувати тяжкохворих, проводити заміну постільної і натільної білизни, проводити нескладні медичні маніпуляції (постановка банок, гірчичників, компресів тощо).

Структура навчального модуля включає перелік компетентностей та їх зміст. Засвоєння навчального модуля може підтверджуватися відповідним документом (сертифікат/посвідчення/свідоцтво), що видається закладом професійної (професійно-технічної) освіти.

СП(ПТ)О визначає три групи компетентностей: загальнопрофесійні, ключові та професійні. Компетентність/компетентності – здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, уміння, морально-етичні цінності та інші особистісні якості.

Загальнопрофесійні компетентності – знання та уміння, що є загальними (спільними) для професії. Якщо навчання здійснюється безперервно на декілька професійних кваліфікацій, то загальнопрофесійні компетентності набуваються один раз – перед оволодінням навчальним матеріалом початкової професійної кваліфікації.

Ключові компетентності – загальні здібності й уміння (психологічні, когнітивні, соціально-особистісні, інформаційні, комунікативні), що дають змогу особі розуміти ситуацію, досягати успіху в особистісному і професійному житті, набувати соціальної самостійності та забезпечують ефективну професійну й міжособистісну взаємодію (набуваються впродовж всього терміну навчання поза робочим навчальним планом).

Професійні компетентності – знання та уміння особи, які дають їй змогу виконувати трудові функції, швидко адаптуватися до змін у професійній діяльності та є складовими відповідної професійної кваліфікації.

Тривалість первинної професійної підготовки встановлюється відповідно до професійної кваліфікації, яку набуває здобувач освіти, що визначається робочим навчальним планом.

При організації підвищення професійної кваліфікації, перепідготовки або професійної підготовки на виробництві строк професійного навчання визначається за результатами вхідного контролю. Вхідний контроль знань, умінь та навичок здійснюється відповідно до законодавства.

Після завершення навчання кожен здобувач повинен уміти самостійно виконувати всі роботи, передбачені кваліфікаційною характеристикою, технологічними умовами і нормами, встановленими в галузі.

Навчання з охорони праці проводиться відповідно до вимог чинного законодавства щодо охорони праці. При складанні робочих навчальних планів та програм необхідно врахувати, що для початкового навчання (професійної підготовки) на теоретичну частину предмета «охорона праці», що входить до загальнопрофесійного блоку, потрібно виділити не менше 30 годин навчального часу, а при перепідготовці – не менше 15 годин навчального часу (Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затверджене наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 № 15, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511 (зі змінами).

До самостійного виконання робіт здобувачі освіти допускаються лише після навчання й перевірки знань з охорони праці.

Здобувачу освіти, який опанував освітню програму й успішно пройшов кваліфікаційну атестацію за однією професійною кваліфікацією, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії та видається свідоцтво державного зразка про присвоєння (підвищення) професійної кваліфікації.

Сфера професійної діяльності

КВЕД ДК 009:2010 Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги. Охорона здоров'я. Діяльність лікарняних закладів.

IV. Загальнопрофесійний блок та зміст загальнопрофесійних компетентностей

Позначення	Загальнопрофесійні компетентності	Зміст загально професійних компетентностей
ЗПК-1	Оволодіння основами правових знань	<p>Знати: конституційні основи України; основні нормативно-правові акти, які регулюють трудові правовідносини в Україні; основні трудові права та обов'язки працівників; основні значення правосвідомості і правової культури у побудові правової держави; правові основи державного управління в системі охорони здоров'я; цивільне право і відносини, що ним регулюються; правові основи підприємницької діяльності та її здійснення в системі охорони здоров'я; структуру кримінальної відповідальності в охороні здоров'я; основи екологічного права.</p> <p>Уміти: астосовувати норми трудового законодавства; вирішувати правові ситуації, орієнтуючись в нормативно-правовому колі; складати та заповнювати документи особового характеру (під час оформлення трудових відносин)</p>
ЗПК-2	Оволодіння основами інформаційних технологій	<p>Знати: поняття про інформацію та інформаційні технології; поняття інформаційної культури, безпеки та основні методи і прийоми забезпечення інформаційної безпеки; поняття про роль інформації, комунікації та комп'ютерних технологій в медицині; основні поняття обробки інформації засобами інформаційних технологій; особливості застосування прикладного програмного забезпечення для обробки медичних даних та медичної інформації; інформаційні ресурси системи охорони здоров'я; етичні та правові</p>

		<p>принципи управління інформацією в системі охорони здоров'я.</p> <p>Місце комп'ютера у медичній діяльності: методи і засоби збору, обробки, зберігання, передачі та накопичення інформації.</p> <p>Типи інформаційних систем в галузі охорони здоров'я.</p> <p>Поняття «Індивідуальні медичні картки»; структуризація змісту електронних медичних карток (ЕМК).</p> <p>Уміти: впевнено працювати в якості користувача персонального комп'ютера; користуватися основними офісними прикладними програмами для професійної діяльності: створювати електронні документи, правильно набирати текст, створювати таблиці з обчисленнями за формулами, будувати діаграми, вставляти таблиці, діаграми, формули, зображення в документ, виводити документ на друк, передавати його по електронній пошті; проводити розрахунки за отриманими результатами і статистичну обробку даних; працювати в локальних комп'ютерних мережах та Інтернеті; мати навички користування електронною поштою; користуватися базами даних і пошуковими системами різного типу для отримання інформації</p>
ЗПК-3	Оволодіння основами галузевої економіки та підприємництва	<p>Знати: основні економічні процеси, відносини та явища, які виникають між суб'єктами економіки в сфері охорони здоров'я; загальну характеристику підприємств сфери охорони здоров'я, їх форми і види; кадри медичних підприємств, їх склад і структуру; організацію менеджменту та управління суб'єктів господарювання; сутність та інструменту маркетингу; сутність підприємництва у сфері охорони здоров'я, його функції та умови існування; порядок створення приватного підприємства; державне регулювання підприємницької діяльності; витрати виробництва, продуктивність праці, показники ефективності роботи медичних закладів, порядок отримання прибутку або збитку; організацію і оплату праці, тарифну систему та її елементи, погодинну та відрядну форми оплати праці та їх різновиди.</p> <p>Уміти: організувати та відкрити власне приватне підприємство медичної сфери, завдяки засвоєним знанням; визначати витрати підприємства, прибуток або збиток виробництва, основну та додаткову заробітну плату за відпрацьований час або виконану роботу з догляду за хворими</p>
ЗПК-4	Дотримання та виконання вимог охорони праці, промислової і пожежної безпеки, виробничої санітарії	<p>Знати: основні законодавчі акти з охорони праці; права працівників з охорони праці на підприємстві; вимоги безпеки праці за професією; вимоги пожежної безпеки; параметри й властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища; основи електробезпеки;</p>

		<p>плани евакуації та ліквідації аварій; загальні правила безпечної експлуатації устаткування; основи гігієни праці та виробничої санітарії; засоби та методи захисту працівників від шкідливого та небезпечного впливу виробничих факторів; правила проходження медичних оглядів, порядок надання долікарської допомоги.</p> <p>Уміти: користуватися первинними засобами пожежогасіння; звільняти потерпілого від дії електричного струму; надавати долікарську допомогу потерпілим від нещасного випадку</p>
ЗПК-5	Оволодіння основами правил дорожнього руху	<p>Знати: основи правил дорожнього руху.</p> <p>Вміти: застосовувати правила дорожнього руху в житті</p>

V. Перелік навчальних модулів та професійних компетентностей (ММС - Молодша медична сестра з догляду за хворими)

Код модуля	Професійна компетентність	Найменування компетентностей та навчального модуля
1	ММС-1	Інфекційний контроль. Інфекційна безпека. Прийом хворого
2	ММС-2	Загальний догляд за хворими
3	ММС-3	Загальні основи проведення фізіотерапевтичних та найпростіших процедур
4	ММС-4	Участь молодшої медичної сестри у лікувальному процесі
5	ММС-5	Спеціальний догляд за хворими

VI. Перелік ключових компетентностей

- Здатність працювати в команді.
- Здатність відповідально ставитись до професійної діяльності.
- Здатність самостійно приймати рішення.
- Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.
- Здатність планувати трудову діяльність.
- Знання професійної лексики та термінології.
- Дотримання професійної етики.
- Запобігання конфліктних ситуацій.

VII. Кваліфікація: молодша медична сестра з догляду за хворими

1. Кваліфікаційна характеристика

Завдання та обов'язки. Працює під керівництвом медичної сестри з догляду за хворими. Забезпечує чистоту та охайність хворих і приміщення. Проводить догляд за шкірою хворих, обробляє пролежні. Годує тяжкохворих. Стежить за використанням і зберіганням предметів догляду за хворими.

Проводить заміну постільної і натільної білизни. Бере участь у транспортуванні тяжкохворих. Стежить за додержанням хворими і відвідувачами правил внутрішнього розпорядку лікувального закладу.

Повинна знати: права, обов'язки та відповідальність молодшої медичної сестри з догляду за хворими; правила санітарії і гігієни; нескладні медичні маніпуляції (постановка банок, гірчичників, компресів тощо); правила охорони праці.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійна (професійно-технічна) освіта або одержання професії безпосередньо на виробництві. Без вимог до стажу роботи.

Приклади робіт

Проведення повної і часткової санітарної обробки пацієнта.

Обробка волосної частини при педикульозі.

Приготування дезінфікуючих розчинів.

Дезинфекція предметів догляду, особистої гігієни пацієнта, посуду.

Обробка інструментарію перед стерилізацією.

Підготовка ліжка пацієнта.

Заміни натільної і постільної білизни важкохворому.

Транспортування і перекладання пацієнта.

Вмивання лежачих пацієнтів, обтирання.

Догляд за шкірою в разі наявності пролежнів. Обробка пролежнів.

Догляд за волоссям. Миття, розчісування, гоління, стрижка.

Догляд за статевими органами, промежиною. Підмивання.

Догляд за очима. Промивання, очні ванночки.

Догляд за вухами. Обробка зовнішнього слухового ходу.

Догляд за носовими ходами.

Догляд за порожниною рота. Огляд, зрошення, протирання, чищення зубів, полоскання.

Підкладання судна та сечоприймача важкохворим пацієнтам.

Годування важкохворих з ложки і поїльника.

Догляд за під час гарячки.

Промивання шлунку.

Надання допомоги під час блювання.

Введення газовивідної трубки.

Постановка очисної клізми.

Постановка сифонної клізми.

Постановка лікувальної клізми.

Постановка краплинної клізми.

Постановка банок.

Накладання гірчичників.

Накладання холодного, гарячого і зігрівального компресів.

Накладання грілки.

Застосування міхура з льодом.

Застосування лікарських засобів парентеральним шляхом.

Застосування лікарських засобів на шкіру (мазі, присипки, пластирі, розчини і настойки).

Закрапування крапель в ніс, очі, вуха.

Введення лікарських засобів через пряму кишку (за допомогою ректальних свічок).

Накладання джгута при кровотечі.

Зупинка кровотечі підручними засобами.

Збирання харкотиння для лабораторного дослідження.

Підготовка хворого до шлункового і дуоденального зондування.

Підготовка хворого до рентгенологічного і ендоскопічного методів травної і сечовидільної систем.

Визначення оптимальної маси тіла.

Проведення антропометричних вимірювань.

Вимірювання температури тіла.

Обробка рук різними методами.

Знезаражування та передстерилізаційна обробка інструментів.

Обробка сосок і пляшечок.

Годування дітей з пляшечки, ложечки.

Обробка шкіри при попріlostях, екземі, висипі.

Виготовлення перев'язувального матеріалу: кульок, серветок, турунд.

Накладання різного виду пов'язок на голову.

Накладання різних пов'язок на кінцівки.

Накладання різних пов'язок на тулуб.

Накладання транспортної шини Крамера при переломі однієї, двох кісток гомілки.

Накладання транспортної шини Крамера при переломі передпліччя, плеча.

Здійснення непрямого масажу серця.

Надання допомоги при харчових та хімічних отруєннях.

Підкладання судна та сечоприймача тяжкохворим.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за професією Молодша медична сестра з догляду за хворими

2.1. При вступі на навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

2.2. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта або професійна підготовка на виробництві, освітньо-кваліфікаційний рівень – «кваліфікований робітник» за професією Молодша медична сестра з догляду за хворими.

3. Навчальна програма з підготовки за професією «Молодша медична сестра з догляду за хворими» (Зміст професійних компетентностей)

Позна-чення	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей
ММС-1	Інфекційний контроль. Інфекційна безпека. Прийом хворого	<p>Знати: поняття та профілактику внутрішньо-лікарняної інфекції; вимоги до особистої гігієни медичного персоналу; основні поняття дезінфекції та стерилізації; поняття про лікувальну речовину, сировину, препарат, форму, види форм ліків; правила зберігання і відпуску ліків; загальну характеристику антисептичних і дезінфікуючих засобів, їх дію на організм; методи і засоби дезінфекції; характеристики основних засобів дезінфекції та правила їх застосування; особливості гігієнічного прибирання приміщень стаціонару; білизняний режим стаціонару; дезінфекцію та утилізацію одноразових медичних виробів; поняття про стерилізацію, методи і способи стерилізації; вимоги до повної та часткової санітарної обробки пацієнта; правила проведення протипедикульозних заходів у стаціонарі; правила транспортування пацієнтів та основні положення хворого в ліжку.</p> <p>Уміти: обробляти руки (2-ма способами), готувати дезінфікуючі розчини; проводити дезінфекцію предметів догляду, особистої гігієни, посуду; проведення стерилізації та утилізації; здійснювати прийом хворого</p>
ММС-2	Загальний догляд за хворими	<p>Знати: основи анатомії і фізіології людини; порядок проведення антропометрії пацієнта; вимоги до постільної та натільної білизни; особливості особистої гігієни пацієнта; порядок організації гігієнічного догляду важкохворих; основи раціонального харчування; основні принципи лікувального харчування; правила організації годування важкохворих; порядок здійснення штучного годування; вимоги до контролю за відвідуванням пацієнтів, передачею продуктів та їх зберіганням; напрями формування здорового способу життя.</p> <p>Уміти: замінити натільну та постільну білизну; антропометрію; проводити гігієнічний догляд; годувати важкохворих</p>
ММС-3	Загальні основи проведення фізіотерапевтичних та найпростіших процедур	<p>Знати: поняття, види та вимоги до проведення найпростіших фізіотерапевтичних процедур; вимоги до приготування і застосування холодного, гарячого зігрівального компресів для хворого; застосування грілки; застосування пухиря з льодом; постановка гірчичників; поняття, порядок приготування та застосування різних видів лікувальних ванн; поняття організації загартовуючих процедур; поняття, види клізм та особливості їх застосування; поняття та особливості застосування газовивідної трубки; поняття термометрії, будову термометра, правила зберігання та користування термометром, види термометрів; основні вимоги до вимірювання температури тіла.</p> <p>Уміти: проводити фізіотерапевтичні процедури, застосувати клізми та газовивідну трубку, проводити термометрію</p>
ММС-4	Участь молодшої медичної сестри у лікувальному процесі	<p>Знати: поняття та порядок проведення лабораторних методів досліджень: збирання харкотиння, збирання сечі, збирання калу; порядок підготовки хворих до інструментальних методів досліджень; порядок отримання, зберігання й облік лікарських</p>

		<p>засобів; правила роздачі лікарських засобів; основні способи застосування лікарських засобів.</p> <p>Уміти: проводити збір матеріалу для лабораторних досліджень; проводити підготовку хворих для інструментальних досліджень; застосовувати лікарські засоби.</p>
ММС-5	Спеціальний догляд за хворими	<p>Знати: особливості спеціального догляду за хірургічними хворими, венеричними хворими, гінекологічними хворими, лор-хворими, хворими із ураженнями органу зору, нервово-психічними хворими, хворими старчого та похилого віку; етичний кодекс медичного працівника України; особливості поведінки молодшої медичної сестри під час спілкування з пацієнтами різного віку.</p> <p>Уміти: проводити догляд за хворими в залежності від специфіки захворювань; проводити серцево-легеневу реанімацію</p>

4. ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ТА ПЛАН ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Навчальний план розроблено відповідно до СП(ПТ)О 5132 Q86:00-2018 за професією «Молодша медична сестра з догляду за хворими» та Типової базисної структури навчальних планів для здійснення професійно-технічного навчання, перепідготовки або підвищення кваліфікації за робітничими професіями (наказ МОН України від 22.07.2011 № 862).

№ з/п	Освітні компоненти (навчальні модулі)	Розподіл атестації за тижнями	Усього	Молодша медична сестра з догляду за хворими															
				ЗПБ	ММС-1				ММС-2			ММС-3			ММС-4			ММС-5	
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Загально профільна підготовка		30																
1	Основи правових знань		8	8															
2	Інформаційні технології		8	8															
3	Основи галузевої економіки та підприємництва		8	8															
4	Правила дорожнього руху		6	6															
	Професійно-теоретична підготовка		150																
5	Охорона праці		8		4	4													
6	Інфекційний контроль. Інфекційна безпека. Прийом пацієнта		12		4	4	4												
7	Загальний догляд за хворими		30		4	4	4	6											
8	Загальні основи проведення фізіотерапевтичних та найпростіших процедур		12		4	4	4												
9	Спеціальний догляд за хворими		30		4	4	4	6											
10	Основи анатомії та фізіології		30		4	4	8	4	10										
11	Основи фармакології		8		4	4													
12	Комунікативні навички у професійній діяльності		20				8	6	6										
	Професійно-практична підготовка		284																
13	Виробниче навчання		120							30	30	30	30						
14	Виробнича практика		156											30	30	30	30	30	6
	Державна кваліфікаційна атестація		8																8
	Загальний обсяг навчального часу (без п. 4)		464																

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку.
2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу.